

KLINIKA

TYGODNIK LEKARSKI

WARSZAWA

WYDAWCA: J. J. WYDAWCA

1871

Zygmunt Dobieszyński

KLINIKA.

Tom VIII. — Rok V.

WARSZAWA

Wydawca: J. J. WYDAWCA

Wydawca: J. J. WYDAWCA

1871

KLINIKA

TYGODNIK LEKARSKI

czasopismo

REDAGOWANE I WYDAWANE

PRZEZ

Zygmunta Dobieszewskiego.

Tom VIII. — Rok V.

WARSZAWA.
w Drukarni Jana Jaworskiego,
przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr. 415.

—
1871.

KLINIKA

TYGODNIK LĘKARSKI

Czasopismo

Czasopismo

Redagowane i wydawane

Redagowane i wydawane

W Warszawie

Zygmunt Dobieszewski

Дозволено Цензурою.

Варшава, 14 (26) Июня 1871 года.

Tom VIII — Rok V.

Tom VIII — Rok V.

WARSZAWA.

w Drukarni Jana Zaworskiego

przy ulicy Krakowskiej, pod numerem 418

W Warszawie, w Drukarni Jana Zaworskiego

1871

1871

SPIS PRZEDMIOTÓW

W TOMIE ÓSMYM ZAWARTYCH

SPOSTRZEŻENIA KLINICZNE.

A) Klinika chirurgiczna szpitalna prof. Kosińskiego.

Clunkiewicz. Rak łuku brwiowego prawego—operacja—wyzdrowienie.....	Str. 177
--	----------

B) Klinika położnicza prof. K. Braun'a w Wiedniu.

Tblème. O wydobywaniu główki płodu przedziurawionej i wymóżdżonej zapomocą kraniokla- stu.....	81
---	----

SPOSTRZEŻENIA SZPITALNE.

F. Krajewski. Ropień cewki moczowej, spowodowany zaciekiem moczu przez szparę, z nasile- cznóm rozszerzeniu ujścia macicznego.....	97
Munkiewicz. Posepnica z otępieniem, — jednorazowe zastosowanie prądu indukcyjnego.....	1
Talko. Przypadek upartego łzawienia, wyleczony przez wycięcie gruczołu łzowego.....	209

SPOSTRZEŻENIA Z PRAKTYKI PRYWATNÉJ.

Rybicki. Dwa przypadki drgawek porodowych, z uwagami nad stosowaniem klezczy po sztu- czném rozszerzeniu ujścia macicznego.....	113, 129, 145 i 161
Rogowicz. Kilka słów odpowiedzi na powyższe uwagi.....	168
Rybicki. Zgorzel starości całej goleni i stopy, — odjęcie uda, — śmierć w 23 dni po operacji.	225
Świetlicki. Kilkakrotne napady zgorzeli płucnej. Wytworzenie się w skutek tejże jamy w szczy- cie płuca lewego, zabliźnienie i zupełne wyzdrowienie.....	257

MEDYCYNĄ SĄDOWA.

Opolski. Zdanie sądowo-lekarskie o stanie umysłowym <i>Efroima M.</i>	65
---	----

PRACE ORYGINALNE ROZMAITEJ TREŚCI.

Anatomja patologiczna.

Rudnicki. Krup i Difteryja.—Szkic anatomo-patologiczny.	241
--	-----

Balneologja (krajowa).

Dymnicki. Sprawozdanie XIII-te z chorób leczonych u zdrojowiska w Busku, w czasie pory kąpielowej 1870 roku..	181, 198, 212, 229, 248, 263, 273, 296, 309, 325, 346 i 360
Nowodworski. Kilka słów o XII-em sprawozdaniu Dra <i>Dymnickiego</i> z chorób leczonych u zdro- jowiska w Busku, w czasie pory kąpielowej 1869 r.....	132

Oftalmologja.

Talko. Rzut oka na operacyjne leczenie chorób worka łzowego.....	194
--	-----

Położnictwo.

- Rogowicz. Kilka słów o działaniu, warunkach i wskazaniach do użycia sporyszu (*secale cornutum*) u rodzących ..... 17, 33 i 49
- Thieme. O wartości obrotu płodu na nóżkę, sposobem Braxton'a Hicks dokonanego przy łożysku poprzedzającym ..... 289 i 305

WYKŁADY KLINICZNE.

- Billroth'a. O drogach szerzenia się spraw zapalnych. Spolszczył K. Jonszer ..... 149 i 170
- Oppolzer'a. O niektórych zboczeniach i powikłaniach płonicy (*scarlatina*). Spolszczył J. Rogowicz 70
- „ Suchoty płucne i gruźlica. Przetłómaczył i przypiskami pomnożył W. Rudnicki... 321, 337, 353, 369, 385 i 401
- Skody. O przyczynach nasieniotołu (*spermatorrhoea*). Spolszczył L. Cymerman 37

PRZEGLĄD LITERATURY LEKARSKIEJ.

Medycyna ogólna.

Patologia ogólna.

- W. Krajewski. Organizmy roślinne jako przyczyna chorób zakaźnych, przez Dra Połotiebnow'a. 105, 122, 137, 153, 186, 202, 216, 232, 251, 279, 298, 313, 330, 349, 364 i 375
- Markiewicz. Poszukiwania nad istotą kurczów klonicznych 44

Medycyna publiczna.

- Markiewicz. Hygiena szkół 75

Medycyna wewnętrzna.

Choroby narządów oddychania.

- Dobrzycki. I. Choroby jam nosowych i zatok czołowych 100
- II. Choroby krtani i tchawicy 101
- III. Dławiec i błonica 103
- „ I. Nieprawidłowości w oddychaniu 22
- II. Choroby opłucni 23
- III. Zapalenie płuc 24
- IV. Krwotoki. Suchoty płucne 25

Choroby narządów krążenia.

- Dobrzycki. I. Szmery serca,—nieprawidłowości w tętnie 55
- II. Choroby serca i osierdzia 57
- III. Choroby naczyń,—tętniaki 58

Choroby narządów trawienia.

- Kuszkowski. Choroby kiszek 118
- Choroby wątroby 391
- Choroby dróg żółciowych 393
- Choroby otrzewni 410

Terapia szczegółowa.

- G. Lewandowski. Leczenie rozedmy płucnej zapomocą sztucznie zmienionego oddychania, podług Dra Hauke 9
- Pogorzelski. Porównanie działania elektro-punktury i wstrzykiwań ergotyny przy leczeniu tętniaków aorty piersiowej 377

Medycyna zewnętrzna.

Chirurgia.

- Cymerman. Przemieszczanie naskórka na wrzody zastarzałe 251

Choroby skóry.

- Cymerman. O wewnętrznem użyciu kwasu karbolowego przeciw chorobom skórnyim i syfilitycznym, podług doświadczeń w klinice prof. Hebry, przez Dra M. Kohn'a dokonanych 87

Oftalmologia.

Talko.	Siatkówka.....	4
„	Nerw optyczny.—Pasożyty oka.....	8
„	Udawanie ślepoty.....	9

Farmakologia i Toxykologia.

Zaremba.	Stosunek chemiczny fosforu do olejku terpentynowego i działanie ostatniego w zatruciach fosforowych, podług Dra Koehler'a.....	41
----------	--	----

KORRESPONDENCJA KLINIKI.

Łukaszewski z Jass.	Szpitala w Mołdawji.....	284 i 301
Munkiewicz z Rosławla.	Ważniejsze epidemie w Rossji, w ciągu ostatnich siedmiu miesięcy r. z. 236	
Sciborowski z Krakowa.	Szczawnica w r. 1870.....	380
H. Stankiewicz z Warszawy.	Kilka uwag nad artykułem pomieszczonym w Nr. 46 „Gazety Lekarskiej,” p. n. „Postrzeżenia z praktyki lekarskiej, Dra Kohn'a, lekarza ordynującego w Szpitalu Starozakonnym w Warszawie“.....	405

KRONIKA ZAGRANICZNA.

Wzmaganie się epidemii podczas wojny, przez J. R. str. 12. — O zawrocie głowy przestrzeniowym, podług prof. *Benedikt'a*, streścił G. Lewandowski, str. 60. — Nekrologja. Dr. *Wilhelm von Horn*, — Dr. *Filip Munck*, — Dr. *Wagner*, — prof. *Feliks von Niemeyer*, — prof. *William Krith*, — prof. *Melzer*, — Dr. *Stanek*, — prof. G. K. *Mitscherlich*, — Dr. *Adam Raciborski*, — prof. *Oppolzer*, — przez J. R. str. 284.

Posiedzenia Towarzystw Lekarskich.

G. Lewandowski. Sprawozdanie z posiedzeń Towarzystwa lekarzy wiedeńskich. O błonicy str. 189. O nerwobólu twarzowym i jego leczeniu zapomocą prądu galwanicznego str. 190. — O przemieszczaniu naskórka na wrzody zastarzałe str. 282. — O leczeniu zimnicy zapomocą kwasu karbolowego str. 283. — Sprawozdanie z posiedzenia: „Medio chirurgical society of London.” Statystyka suchot płucnych str. 317. — Towarzystwo Lekarskie Berlińskie. — O skutkach elektroterapii, przy ranach postrzałowych str. 318.

DROBNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Zatrucia ostre tytóniem, opisał *Koźmiński* str. 12. — Tamponada tchawicy. — Wewnętrzne badanie rodzących jako źródło chorób położowych. — Działanie *digitalis* str. 13. — *Apomorphina*. Nowy odczynnik na białko. *Cynoglossum officinale*. Nowy *rhinoscop*. *Vaginismus*. *Transfusio sanguinis*. Chloroform str. 14. — Wonne zioła i kwiaty jako środki odwietrzające. *Aethylenchlorid*. Nowy związek rozpuszczalny rtęciowy. Gazy palne, wydobywające się z żołądka. Chloral w tęczu. Zaprzeczenie szkodliwego wpływu maszyn do szycia na robotnice. Rozwój suchot płucnych w następstwie wylewów krwawych, do oskrzeli i pęcherzyków płucnych str. 15. — Odjęcie języka str. 16. — Opatrunek gipsowy. Rozpoznanie przewlekłego wrzodu żołądka i dwunastnicy str. 28. *Markiewicz*. — Akademia Medyczna w Petersburgu str. 94. W. K. — Zwiczenie soczewki w oku. Zmiany w tkaninie serca, w przypadkach nagłej śmierci z gorączki tyfoidalnej. Chinina jako *prophylacticum* w okolicach panowania endemicznego malarii. Chloral jako odrutka strichniny. Przeprowadzanie jodu przez ustrój, zapomocą elektrolizy str. 110. — Przekłuwanie zropiałych gruczołów zapomocą strzykawki *Frawaz'a*. Olejek terpentynowy z wysokiem jako odrutka fosforu. Metoda *Dieulafoy* str. 111. — *Sarcina ventriculi*. Siarkowinian sodowy jako nowy środek rozwalniający. Kwas karbolowy przy leczeniu ran i owrzodzeń. *Ascaris lumbricoides*. Wdmuchiwanie powietrza w odbytnicę przy *intussusceptionis* str. 127. — Jodek potassu w przewlekłym miażdżowem zapaleniu nerek. Bruzda powrózowa u powieszonych za życia i po śmierci. Zmiany w tkaninie ścian *art. coronariae cordis*. str. 128. *Markiewicz*. — Dr. *Siechenow* i Dr. *Cion* str. 140. W. K. — Wielkie enemy, nadymanie powietrzem i enterotomia przy zaciśnięciu kiszek z pomyślnem skutkiem zastosowane str. 158 i 159. H. K. — Uwolnienie Dra *Hübener'a* od obowiązków profesora przy uniwersytecie Kijowskim. Towarzystwo opieki nad ranionymi i chorymi wojownikami. Przyjmoowanie kobiet na uczniów aptekarskich i dendystów. — Otwarcie osobnych kursów Medycyny dla kobiet w Petersburgu. Cholera w Cesarstwie str. 159 i 160. Wł. Kr. — Kwas karbolowy przy błonicy. Teorja *eclampsii Frerichs'a* str. 175. — Przenoszenie naskórka na wrzody trudno gojące się str. 192. M. — Pigułki *Dawida Bell* przeciwko przewlekłemu zaparciu stolca. Wycięcie

jajnika w Krakowie str. 192. — *Syrupus ferri iodati* przeciwko nocnemu moczeniu (*enuresis*) str. 207. — Zależność gruźliczego zapalenia osłon mózgowych i innych błon surowiczych, od obecności złogów serowatych w ustroju str. 223. *J. R.* — Leczenie operacyjne wola (*struma*). Wykład kliniczny prof. *Lücke* w Bernie, streścił *G. Lewandowski* str. 239. — Leczenie wrzodu dziurawego żołądka. Streszczenie wykładu klinicznego prof. *Zimssen'a* przez *K. Jonszer'a* str. 271. — Działanie zimnego napoju. *Wł. Kr.* Wodan chloralu w tężcu i szczękostisku u noworodków. Zniesienie ostatnich trzech szkół chirurgicznych w Cislitawie str. 288. *J. R.* — Choroby nerek, wywołane istnieniem rzerączki, podług *Zeissl'a*, podał *K. Jonszer* str. 319. — Oddęchanie sztuczne jako odtrutka strychniny str. 320. — Wodan chloralu jako odtrutka strychniny. *Wł. Krajewski.* — Działanie przetworów rżęciowych na wątrobę str. 335. — Kwas karbolowy w świeżbie u dzieci. *J. R.* — Działanie wodanu bromalu str. 352. *Wł. Krajewski.* — Zniszczenie torbiela jajnika zapomocą elektrolizy, podług *Dra Fieber'a*, streścił *G. Lewandowski* str. 366. — O znaczeniu wytwarzania się kwasów tłuszczowych w przewodzie kiszkowym. *Wł. Kr.* str. 383. — Zapalenie otrzewni rzerączkowe. Zastosowanie leków pobudzających zapomocą wstrzykiwań podskórnych. Nadużycia wodanu chloralu str. 413. — Wodan chloralu przeciwko nocnemu moczeniu. Nagła śmierć w skutek ciągłego użycia wielkich dawek wodanu chloralu str. 414. *J. R.* — Oko u potworów bezmózgowych str. 414. *Kośmiński.*

BIBLIOGRAFJA.

Oftalmologia. Wykład chorób przyrzędu wzrokowego u człowieka, przez prof. *Szokalskiego*. Warszawa 1870 r. Tomów 2 z 370 drzeworytami. Sprawozd. *Narkiewicz-Jodko* str. 141. — Broszury i dzieła str. 29. — Atlasy oftalmologiczne str. 46. Sprawozdawca *J. Talko.* — Patologia ogólna. *A. Połotiebnow'a*: Rastitielnyje organizmy kak przicina zaraznych bolezniej. St. Petersburg 1871. Spraw. *Wł. Krajewski* str. 95. — *Położnictwo*. *B. S. Schultze*: Der Scheintod Neugeborener. Jena 1871. Spraw. *J. Rogowicz* str. 16. — Teologia. O Teologii moralnej, uważanej w stosunku jej do Fizjologii Medycyny przez ks. *Debreyne*, spolszczył ks. *Wł. Magnuski*. Warszawa 1870 r. Spraw. *Dobieszewski* str. 266 i 276. — Wylczenie najznakomitszych dzieł różnych działów Medycyny, z krótką oceną lub bez takowej, w wielu numerach podał *J. R.*

KRONIKA MIEJSCOWA.

Posiedzenia Towarzystwa lekarskiego Warszawskiego str. 30, 64, 141, 223. — Cesarski Warszawski Uniwersytet. Statystyka wypadków nagłych śmierci w 1869 roku, w Królestwie Polskiem wydarzonych str. 61, 62 i 63. — Zakład Lecznicy dla kobiet w Warszawie str. 80. — Choroby panujące w Warszawie w m. Styczniu 1871 r. str. 112; w m. Lutym str. 175; w m. Marcu str. 240; w m. Kwietniu str. 304; w m. Maju str. 368; w m. Czerwcu str. 416. — Wykaz statystyczny niektórych czynów i wypadków kary godnych w ostatnich pięciu latach (od 1865 do 1870) w Królestwie Polskiem wydarzonych str. 112. — Setna ovariectomy, ale nie u nas str. 128. — Przemieszczanie naskórka na wrzody zastarzałe. — *Dr. Benjamin Milliot* str. 176 i 224. — Kliniki uniwersytetu Warszawskiego str. 208. — Pracownia uroscopijna *Dra Wolff'a* w Warszawie str. 256. — List *Dra Dobrzańskiego* z powodu artykułu *Dra Ciunkiewicza* p. n. „Rak łuku brwiowego etc.“, w N-rze 12-ym *Klinikizależzonego* str. 272. — Odpowiedź *Dra Ciunkiewicza* na list poprzedni str. 336. — Zatwierdzenia uwolnienia i nominacje str. 384. — Poród trojakami str. 416. Zebrał, podał i skreślił *J. R.*

NEKROLOGJA.

Ś. p. *Dr. Filoz. Ludwik Zejsner* str. 32. — Ś. p. *Paweł Ślizowski* str. 48. — Ś. p. *Lucjan Połński* str. 112. — Ś. p. *Leon Kwapiszewski* str. 128. — Ś. p. *Jan Oczapowski* str. 176. — Ś. p. *Anastazy Mizerski* str. 256. — Ś. p. *Ludwik Władysław Piwowarski* str. 272. — Ś. p. *Cyprian Wołłowicz* str. 304. — Ś. p. *Paweł Kruniewicz*. — Ś. p. *Walery Michalczewski* str. 368. — Ś. p. *Ignacy Mamczyński*. — Ś. p. *Karol Kosztulski*. — Ś. p. *Stanisław Karyszkowski* str. 400. — Ś. p. *Karol Gilewski*.

Ważniejsze omyłki drukarskie w Tomie VIII zawarte:

na stronicy	21	wiersz	20 od góry	zamiast: że	powinno być: co
„	64	„	ostatni	„ 1869	„ 1870
„	194	„	6 od dołu	„ worek łzowy	„ kanalik łzowy
„	276	„	38 od góry	„ psoriasis	„ psoriasis
„	322	„	11 od dołu	„ Phthisis	„ Phthisis
„	323	„	5 od góry	„ nacieku	„ nasięku
„		„	(i inne)		
„	324	„	5 od dołu	„ lekowanie	„ leczenie
„	325	„	6 od góry	„ przewłoczny	„ przewlekły
„		„	(i inne)		